

Географія основних галузей промисловості світу (енергетика, металургія, машинобудування, хімічна промисловість, лісова і деревообробна промисловість, легка промисловість, харчова промисловість).

Промисловість - провідна, найбільш технічно досконала галузь виробництва, в якій створюються знаряддя праці і предмети споживання. Вона має вирішальний вплив на рівень економічного розвитку. У ній зайнято 370 млн. чоловік, а її частка у світовому **ВВП** становить 34%.

видобування

переробка

**Промисловість
світу**

Промисловість

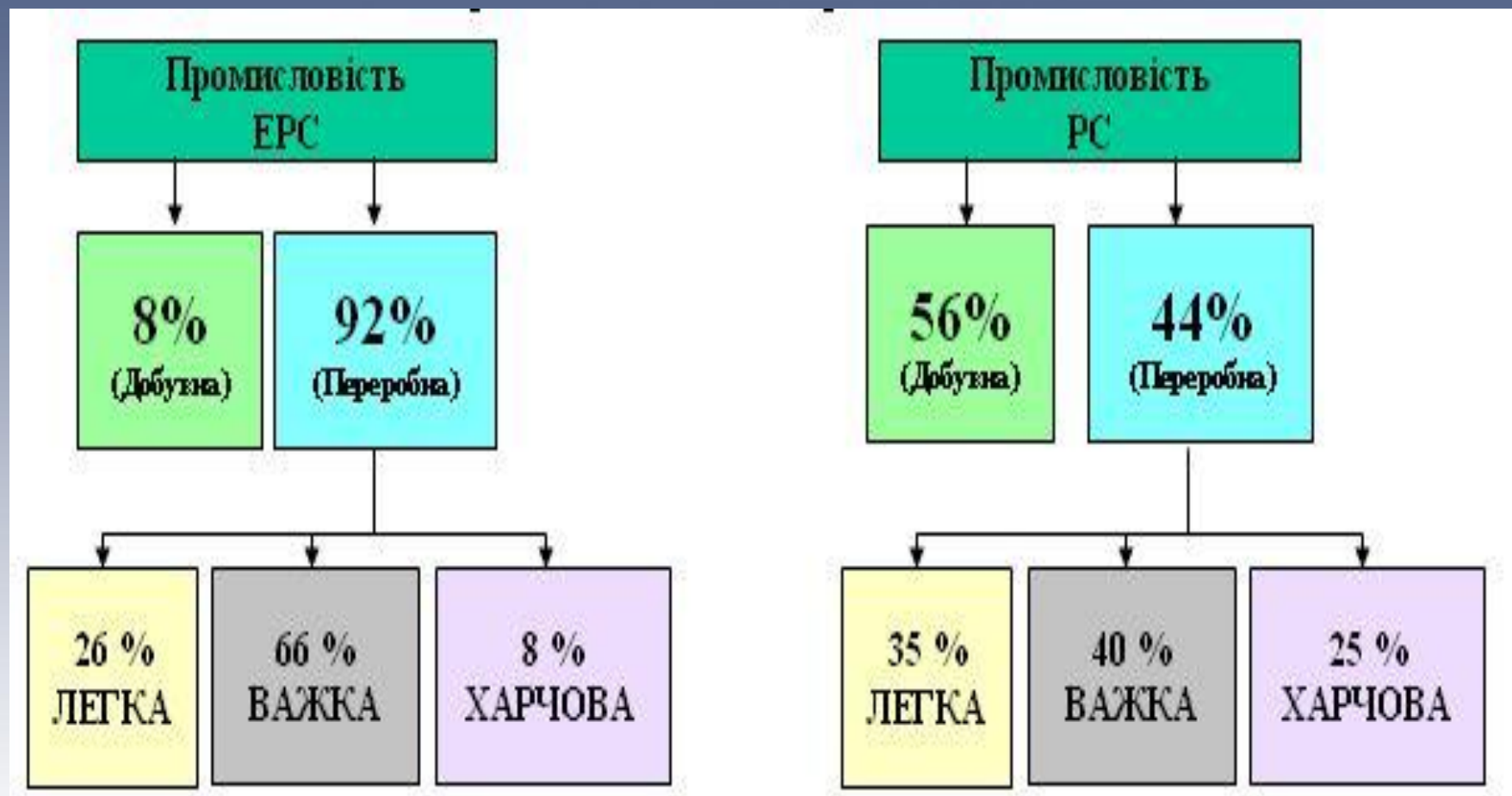
Видобувна

- Вугільна
- Нафтова і газова
- Руди чорних металів
- Руди кольорових металів
- Руди рідкоземельних та дорогоцінних металів
- Видобуток хімічної сировини
- Видобуток будівельної сировини

Переробна

- Машинобудування і металообробка
- Чорна і кольорова металургія
- Нафтопереробка
- Хімічна
- Деревообробна і целюлозно-паперова
- Промисловість будматеріалів
- Легка
- Харчова

Галузева структура промисловості в розвинених (ЕРС) і країнах, що розвиваються (РС)

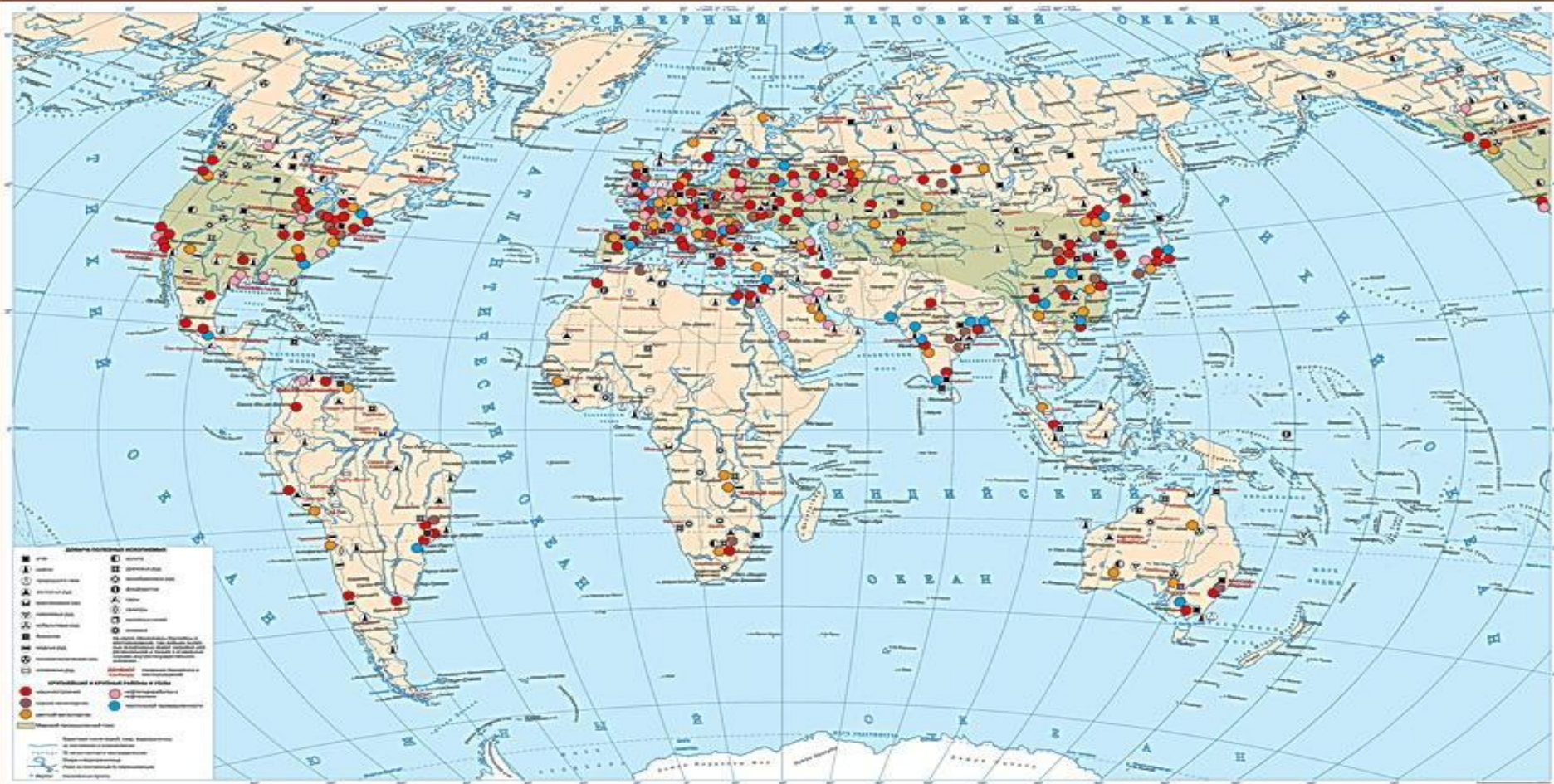

Географія основних галузей промисловості

ПРОМЫШЛЕННОСТЬ МИРА

масштаб 1:25 000 000

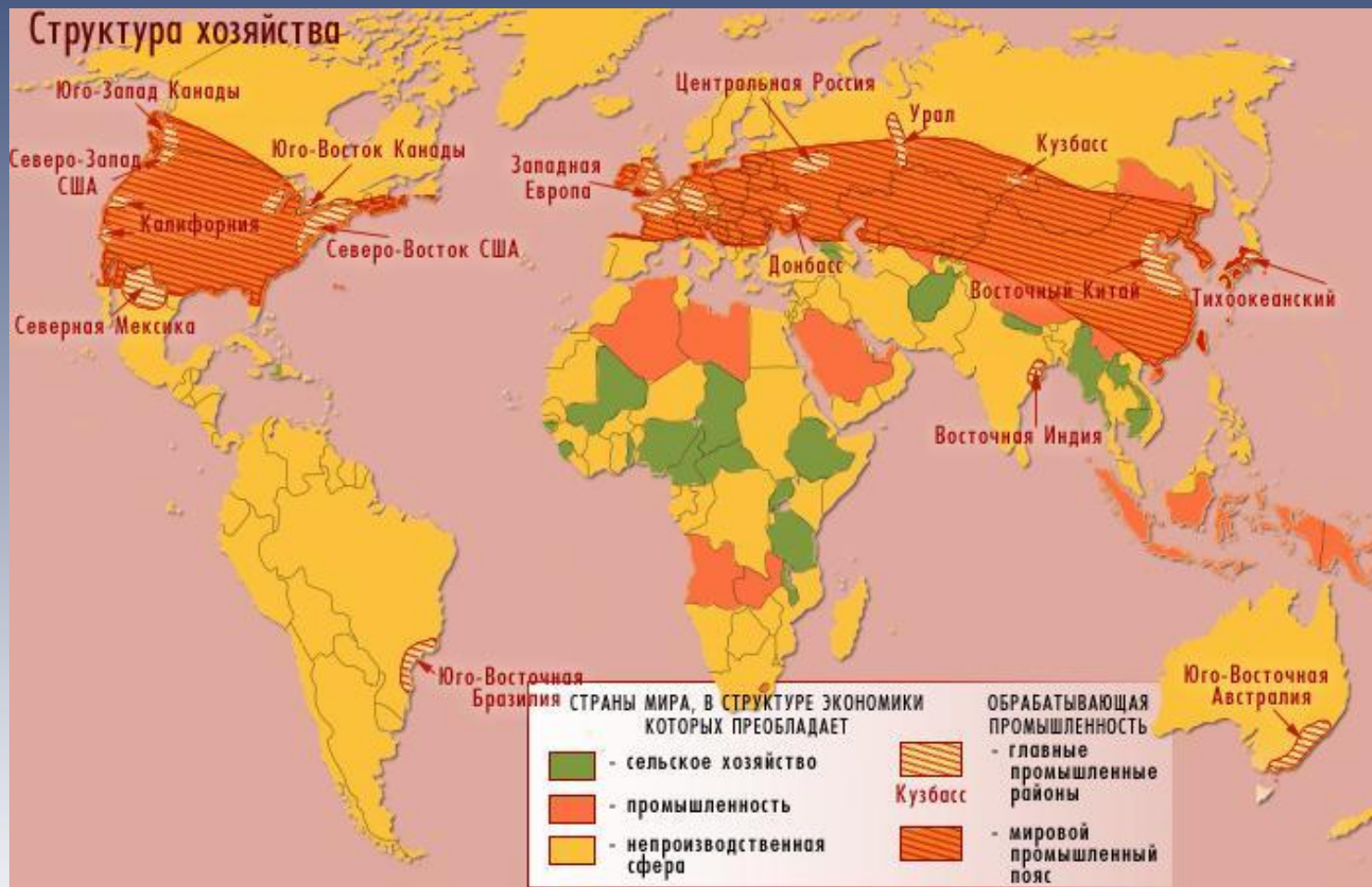
Для средних общеобразовательных учреждений

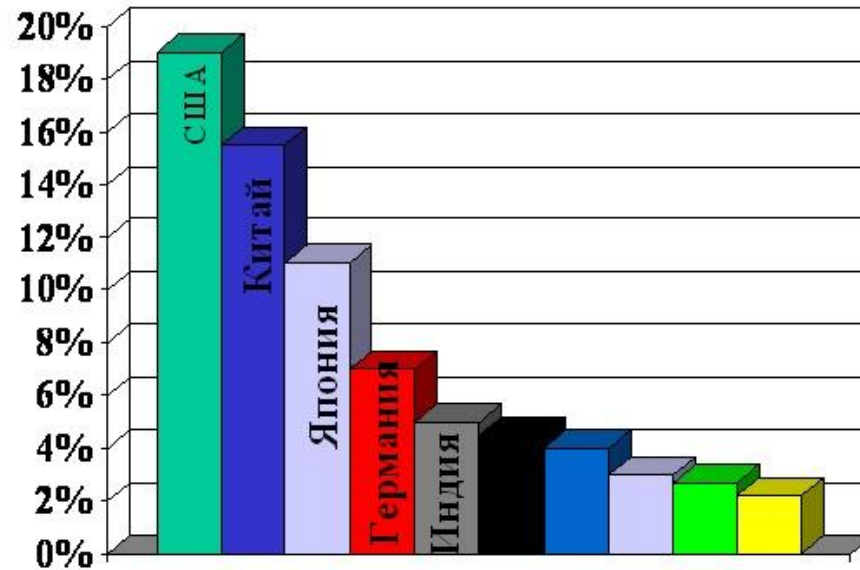
© ГУП «Производственное картографическое объединение «Картограф», Москва, 2008 г.

6 класс 7 класс 8-9 класс 10 класс

Територіальна структура господарства світу

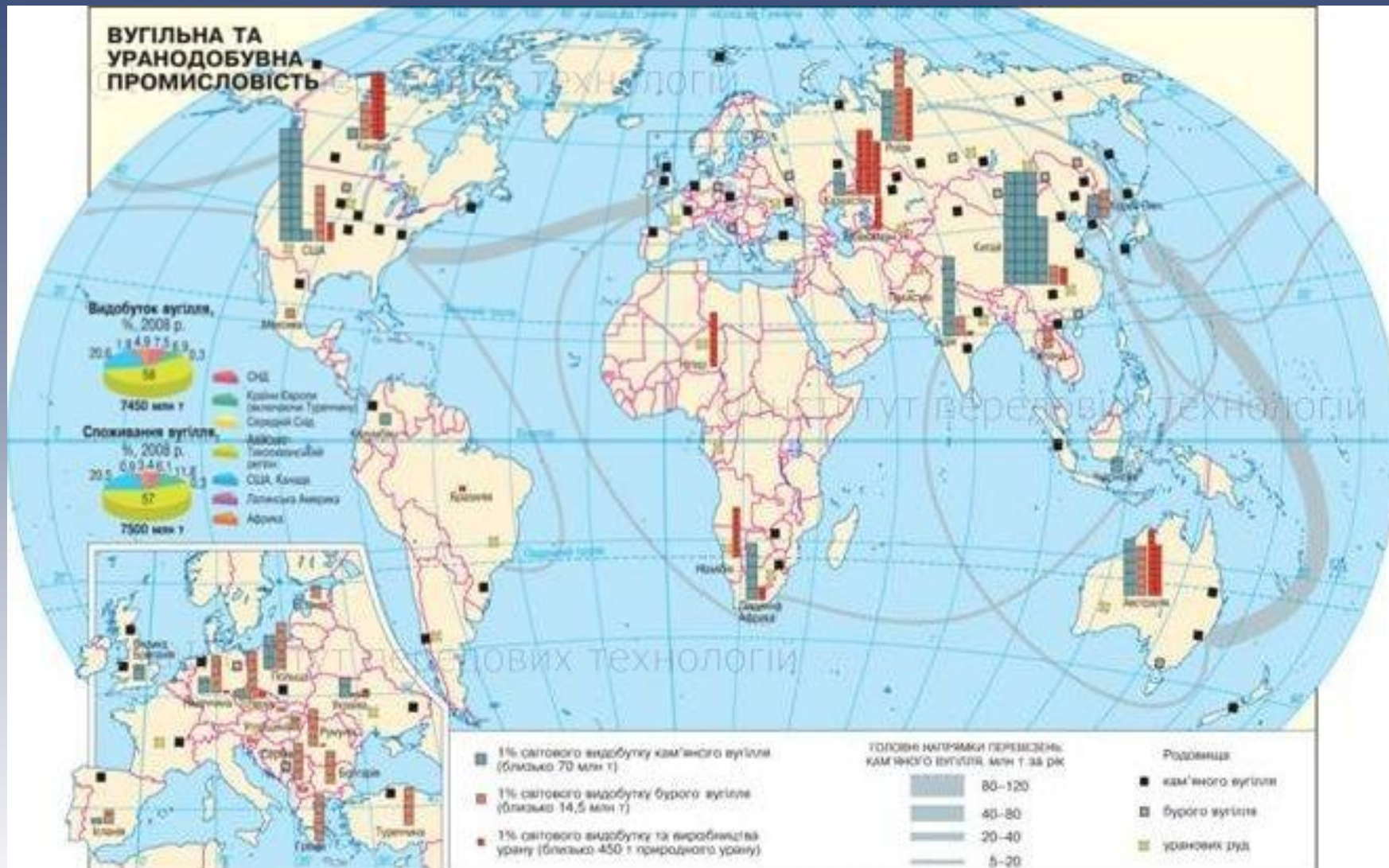
На даній діаграмі показана десятка країн - лідерів світового промислового виробництва. Проаналізуємо діаграму. Якщо всі промислові товари світу (телевізори, автомобілі, меблі, взуття, посуд і т.д.) помістити в один гігантський супермаркет, то з 100 товарів - 19 будуть із США, 15 - з Китаю, 5 - з Індії.

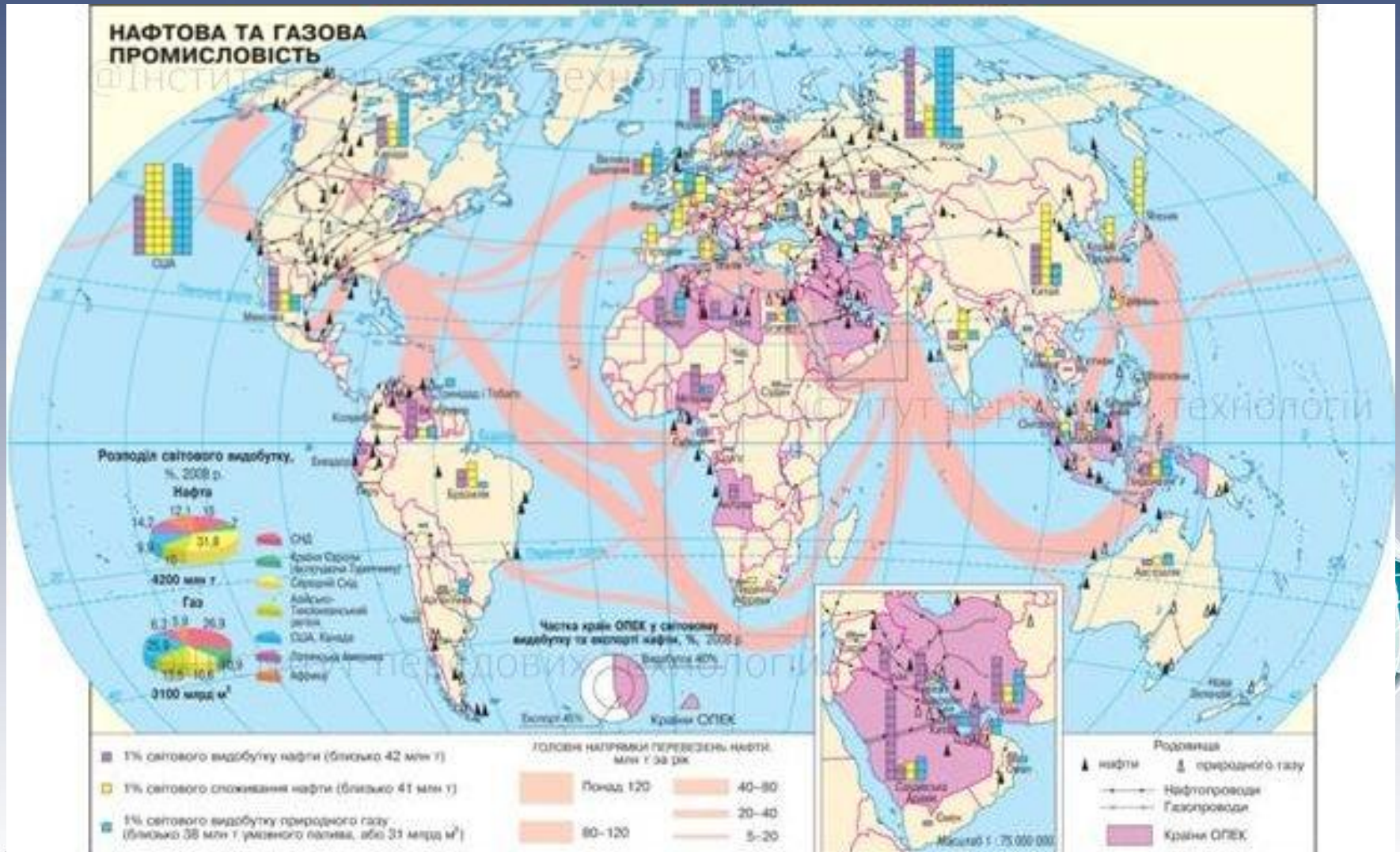
10 лідерів промислового виробництва
мира

Вугільна та уранодобувна промисловість

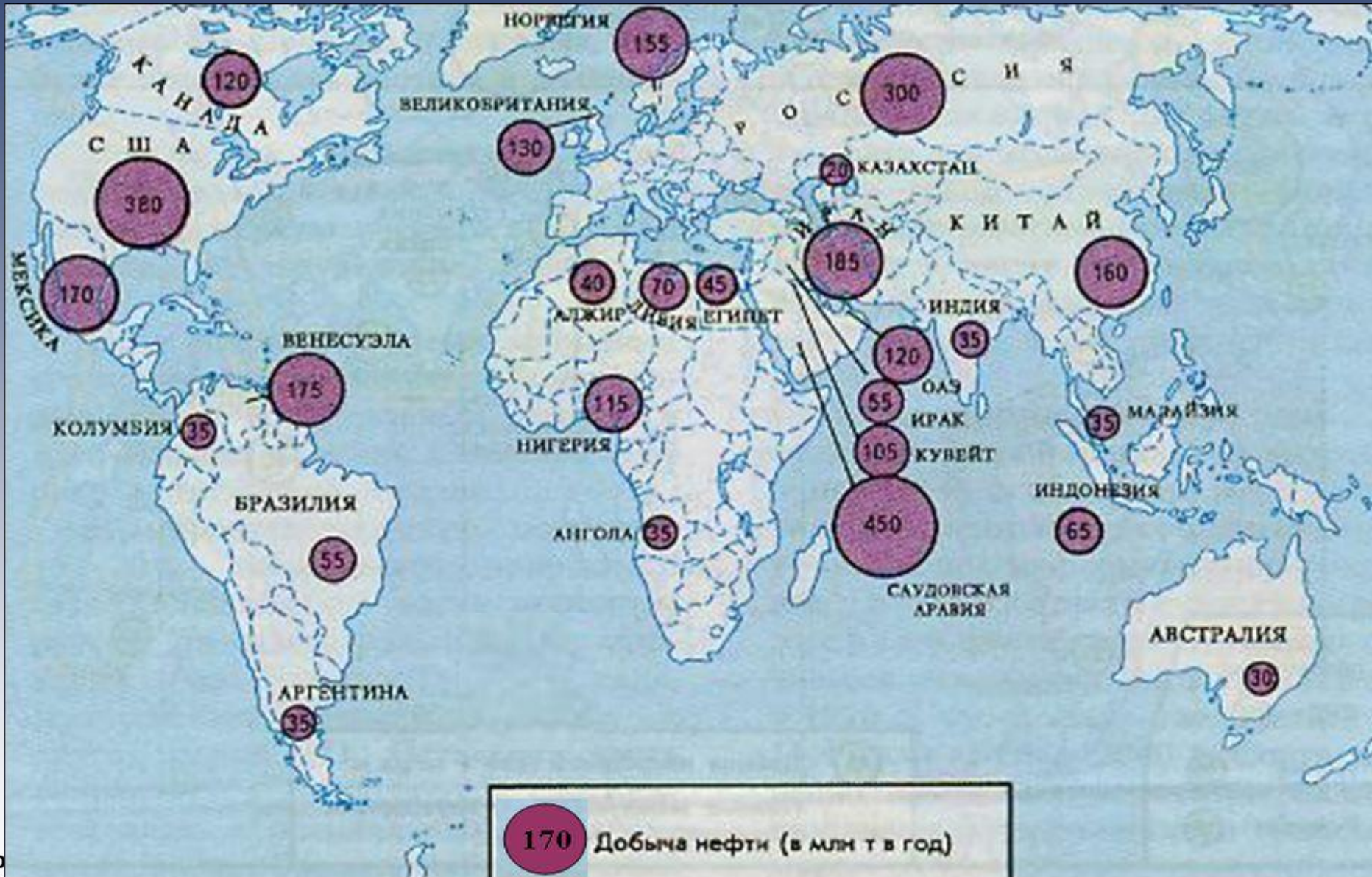
Нафтова та газова промисловість світу

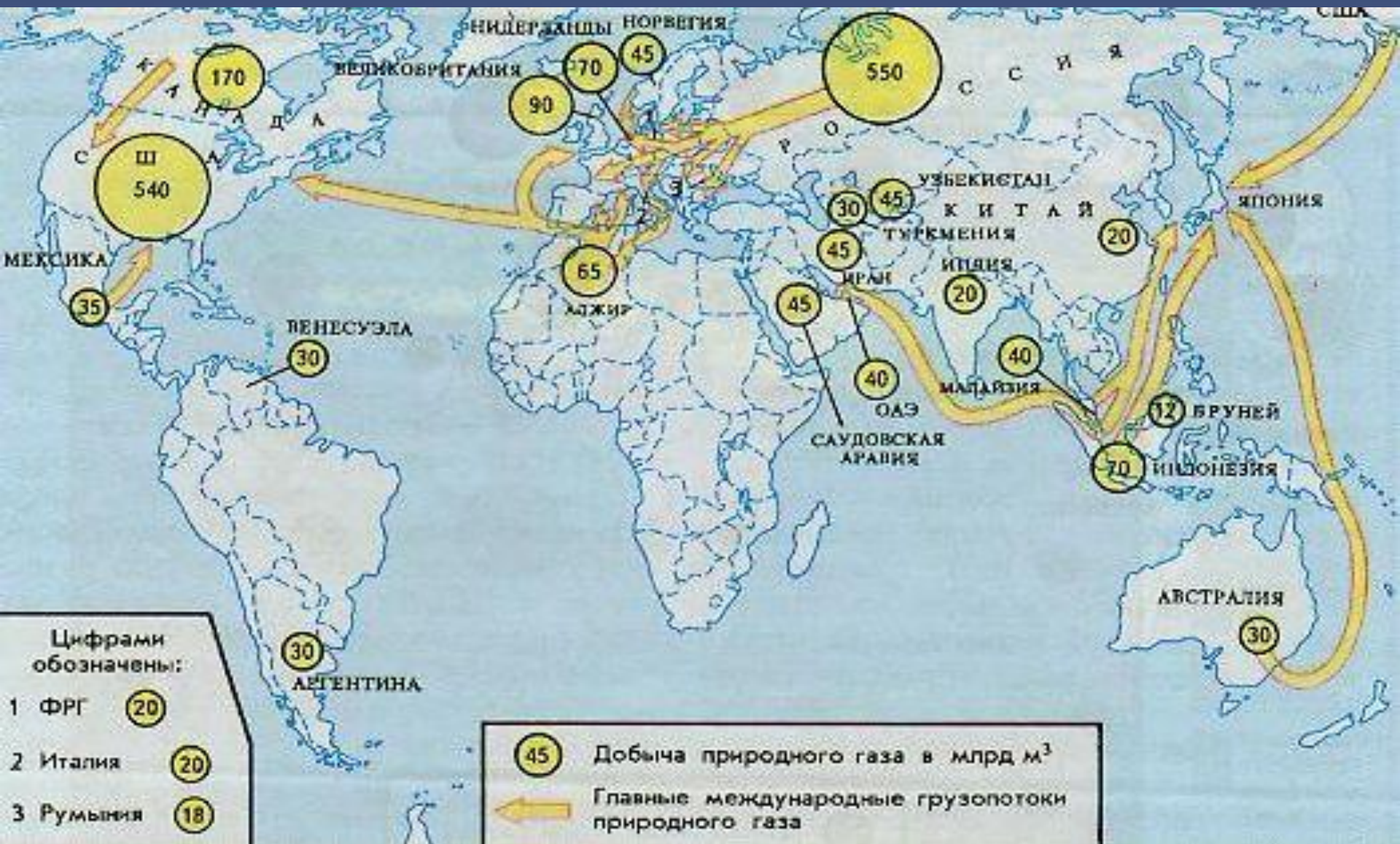
- **Нафту видобувають у 80 країнах світу.**
- **Річний видобуток складає 3,5 млрд. т, а розвідані запаси - 150 млрд. т.**
- **43% видобутої нафти припадає на країни ОПЕК.**
- **40% видобутої нафти надходить на світовий ринок**

Видобуток нафти в рік

Газова промисловість

- **Основні експортери природного газу:**

- • Нідерланди
- • Бруней
- • Росія
- • Індонезія
- • Норвегія
- • Узбекистан
- • Канада
- • Туркменістан
- • Алжир

- **Основні споживачі природного газу:**

- • США
- • Росія
- • Україна
- • Розвинуті країни Європи
- • Японія

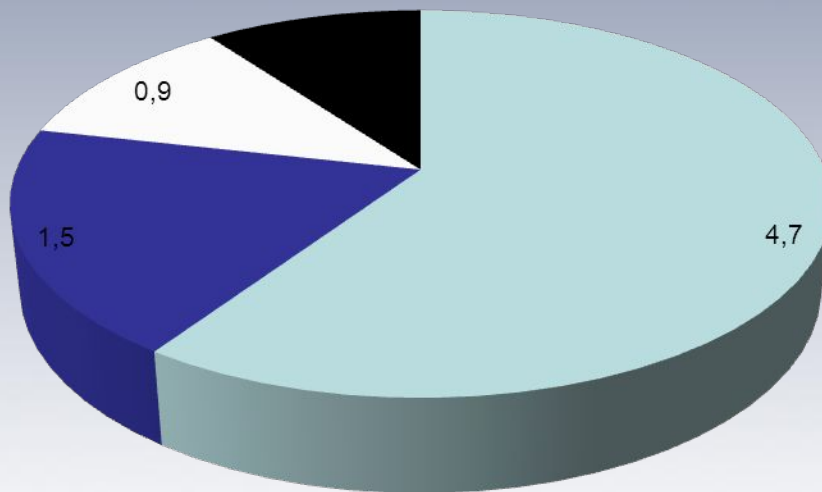
ЕНЕРГЕТИКА

паливна

електроенергетика

- Фундамент глобальної економіки
- Показник потужності економічного потенціалу країни

виробництво електроенергії

■ США
■ Китай
■ Японія
■ Росія

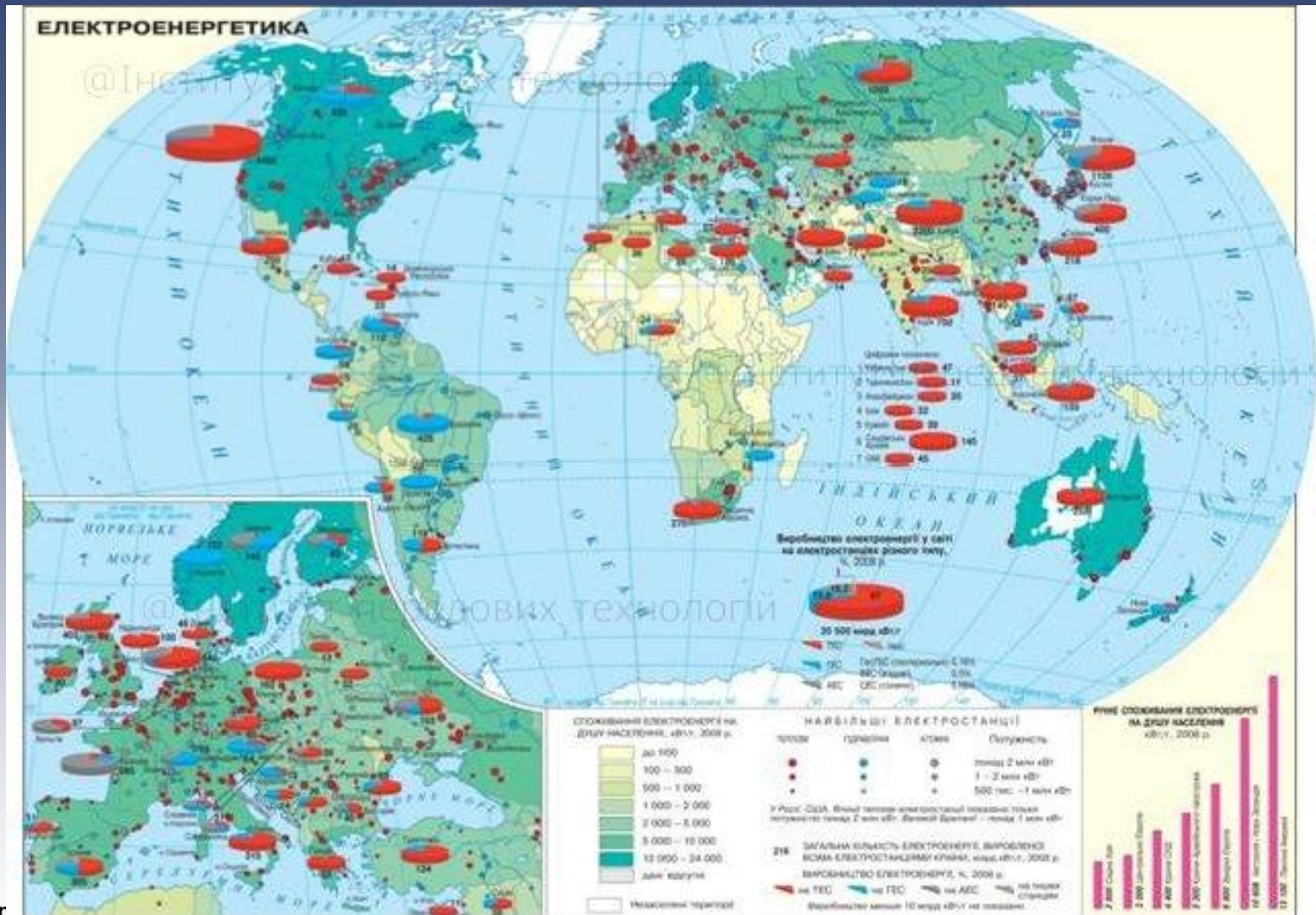
ГЕС – будівництво потребує великих затрат

АЕС – низька собівартість, але небезпечна

ТЕС- спорудження їх дешеве, вироблена енергія має вищу собівартість

Електроенергетика

Виробництво електроенергії

70% світової виробітку електроенергії припадає на економічно розвинені країни. Електроенергію виробляють на теплових (ТЕС), що використовують вугілля, мазут, газ, гідродинамічних (ГЕС), атомних (АЕС) і нетрадиційних (НЕС) електростанціях. До НЕС відносяться: геотермальні, приливні, сонячні електростанції і вітроенергетичні установки.

- *19 вересня 2009 р Dong Energy ввела в експлуатацію найбільшу вітряну електростанцію в світі Horns Rev II вартістю 1 млрд дол Комплекс з 91 вітрогенератора, кожен з яких має розмах лопатей 93 метри, розташований у Північному морі, в 30 км від західного узбережжя Ютланда (Данія). Він займає площу розміром 35 кв. км, і може виробляти 209 мВт чистої енергії, що еквівалентно річному споживанню електроенергії 200 000 домашніх господарств. Для обслуговування електростанції створені 9000 робочих місць.*

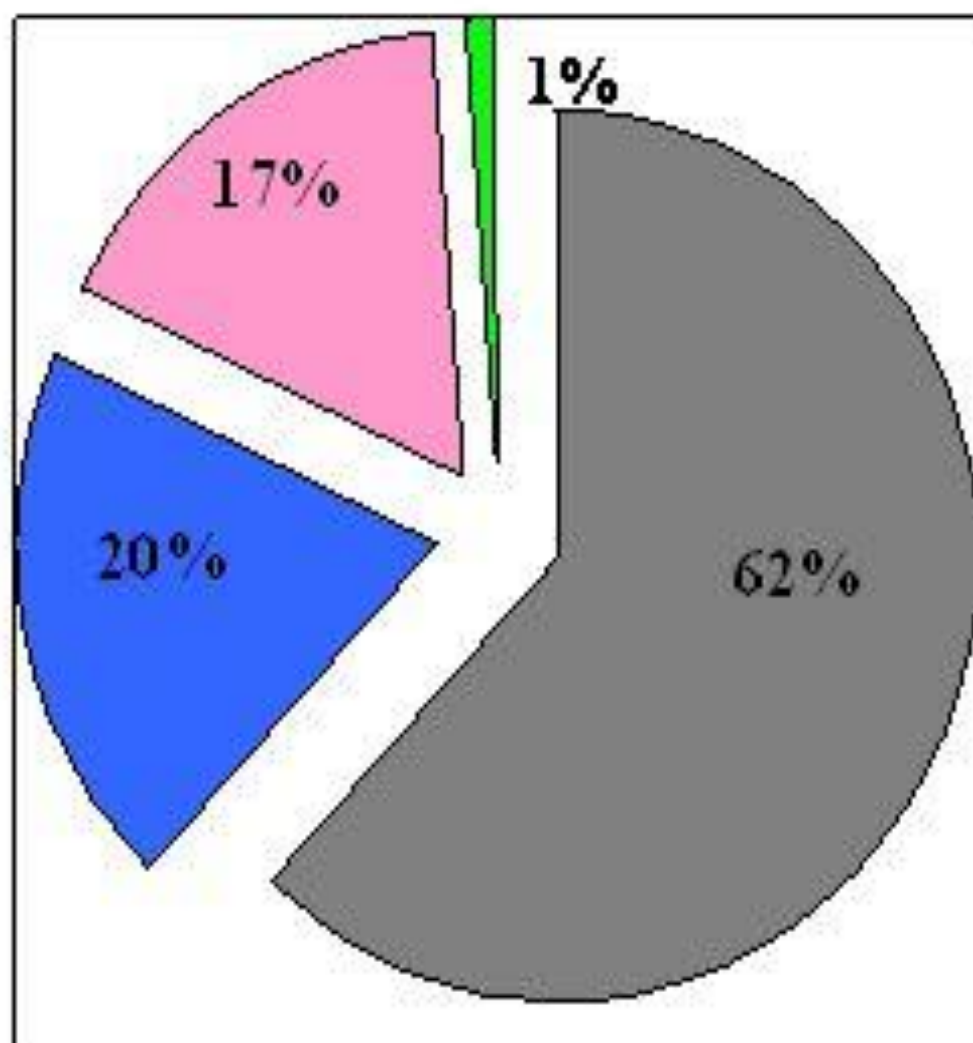

■ ТЭС

■ ГЭС

■ АЭС

■ НЭС

- **Найбільш орієнтовані на ТЕС:**
- Польща, ПАР, Саудівська Аравія, Кувейт, Алжир, де ТЕС дають більше 90% електроенергії.
- За розмірами виробки на ТЕС лідирують США, Китай, Росія.
-
- **Найбільш орієнтовані на ГЕС:**
- Норвегія, Бразилія, Киргизія.
- За розмірами вироблення на ГЕС лідирують Канада, США, Бразилія, Росія.
- **Найбільш орієнтовані на АЕС:**
- Литва, Франція, Бельгія.
- За розмірами вироблення на АЕС лідирують США, Франція, Німеччина, Росія

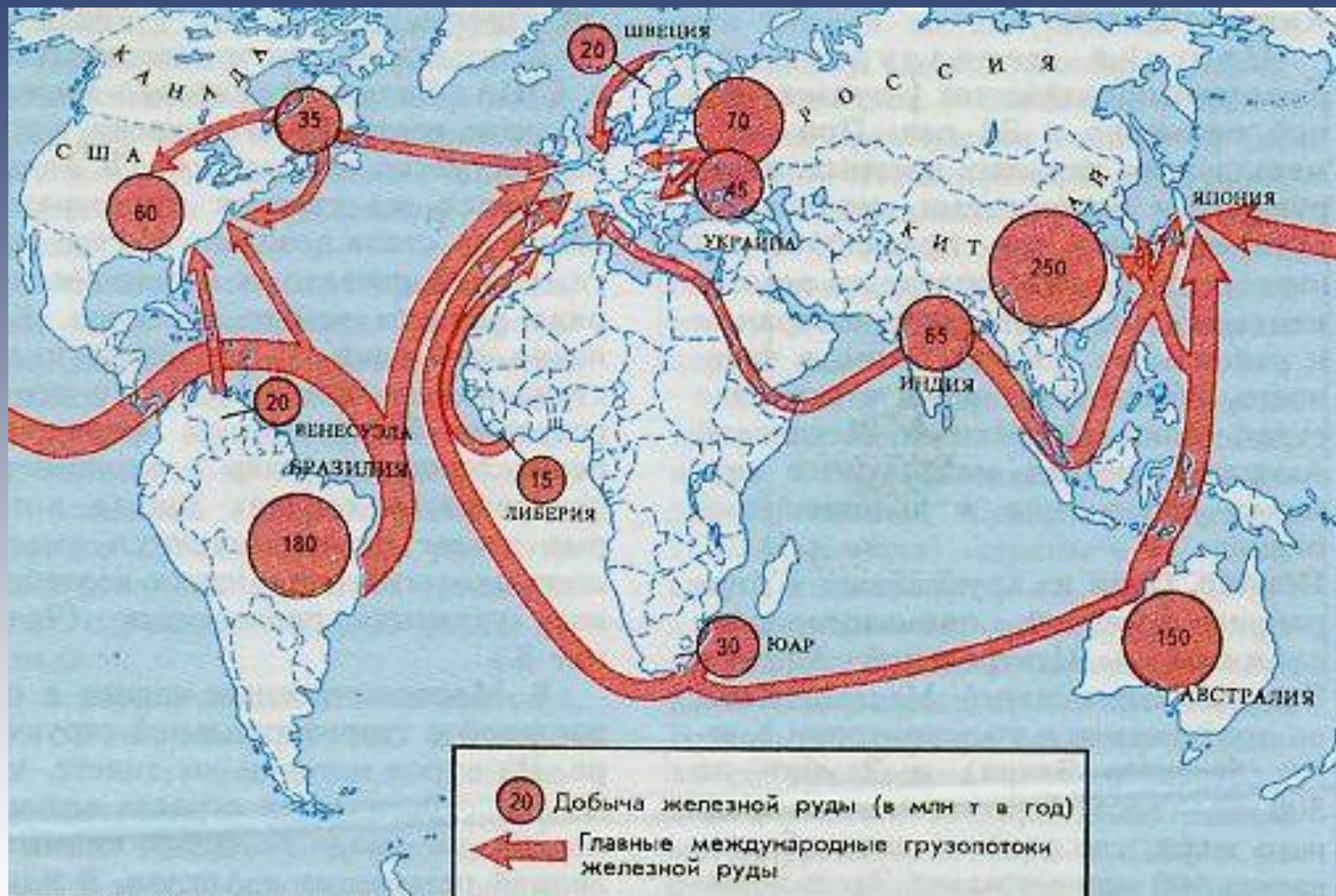
- За даними МАГАТЕ зараз в 33 країнах світу діють 445 ядерних реакторів загальною потужністю 2200 кВт. За прогнозами вчених, частка ядерної енергії у виробництві електроенергії в найближчій перспективі досягне 20%. У трьох країнах світу на АЕС виробляють понад половину всієї електроенергії: у Литві (78%), Франції (77%), Бельгії (57%).
- Частка АЕС в Україні - 45%.
- Норвегія є рекордсменом по виробництву електроенергії в розрахунку на душу населення - 28000 кВт / рік. Це єдина економічно розвинена країна, яка задовольняє 99,5% своїх потреб в електроенергії за рахунок ГЕС.
- **Паливно-енергетичний баланс - баланс одержання, перетворення і використання всіх видів енергії**

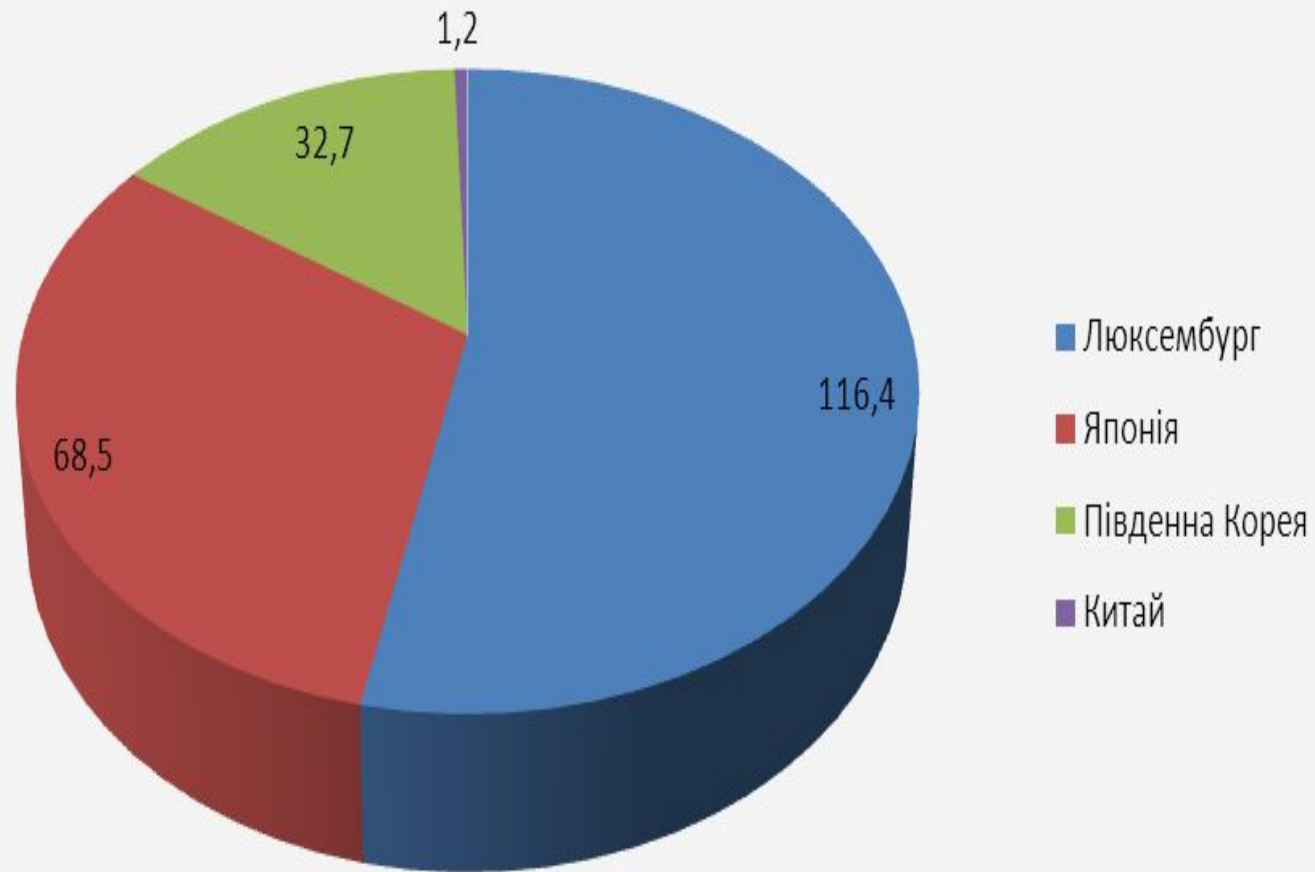
Чорна металургія

- Наприкінці ХХ ст темпи розвитку чорної металургії сповільнилося (конкуренція замінників – пластмас, кераміки, алюмінію)
- Центри приурочені до родовищ сировини. Паливо – привозне. **(Кривий Ріг)**
- Близькість до родовищ палива, куди доставляють сировину **(Рур, Саар)**
- Перетин товаропотоків сировини і палива – річкових, морських, залізничних **(Чикаго, Маріуполь, Череповець)**
- Морські узбережжя, або гирла великих річок – імпортна сировина і паливо **(Балтимор, Бремен, Японія)**
- Тяжіє до великих центрів машинобудування

Добуток залізної руди

лідери з виробництва сталі

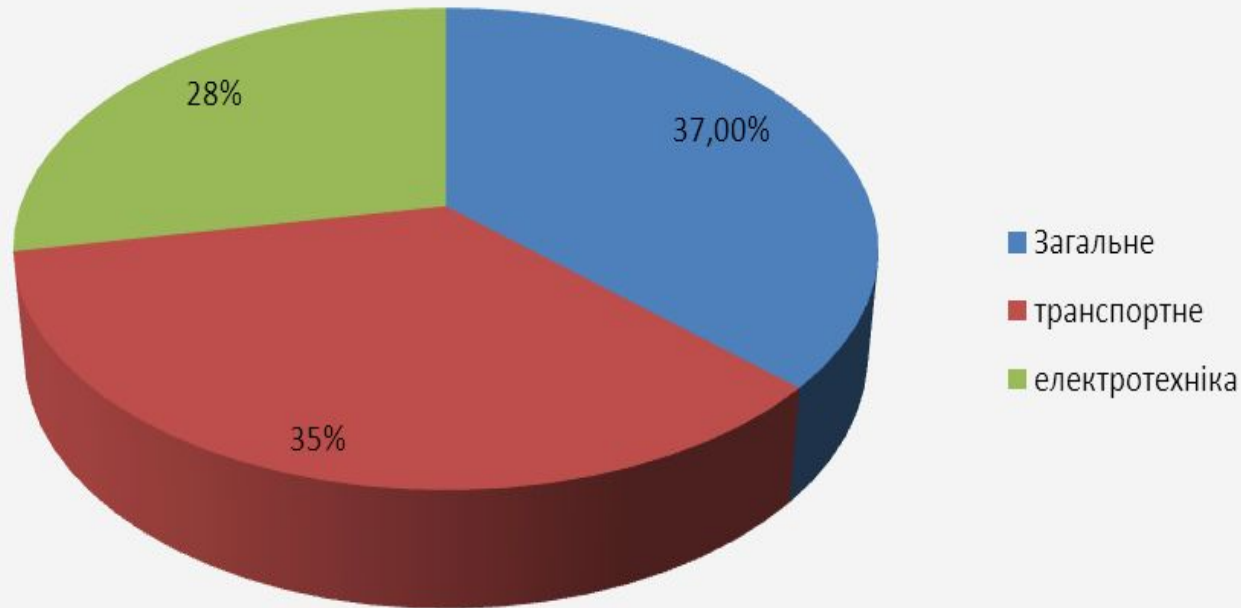
Кольорова металургія

- Значення вторинної сировини зростає
- Випереджаючі темпи виробництва рідкісних металів - титан, кобальт, германій, галій
- Розміщення – багатоваріантне:
 - Сировинна орієнтація (Урал – Росія, Мідний пояс - Замбія)
 - Енергетична орієнтація - до дешевої електроенергії
 - Орієнтація щодо транспортної доступності
 - Орієнтація на споживача

Машинобудування

Структура машинобудування

Машинобудування

Верстатобудування : Японія, Німеччина, США, Італія

Важке машинобудування: США, Японія, Німеччина, Великобританія

Транспортне: Великобританія, Нідерланди, США, Італія

Суднобудування: Південна Корея, Японія, Фінляндія, Бразилія

Вагонобудування: Індія, Бразилія, Аргентина, Туреччина, Мексика, Іран

Автомобілебудування: Детройт (США), Турин (Італія), Японія

Електроніка: США, Японія, Німеччина, Китай

Хімічна промисловість

Промисловість органічного синтеза

Основна хімія

- Наявність сировини органічного та неорганічного походження: вугілля, нафта, газ, солі, фосфорити, азот, сірка;
- США, Японія, Німеччина, Франція, Великобританія, Канада, Італія – 75% хімічної продукції світу;
- Фармацевтика – Франція, Німеччина, Угорщина
- Парфюмерія – Франція, Британія, країни Бенілюксу
- Косметика – Франція, Швеція, Латвія
- Кіно і фотоплівка – Німеччина, Чехія

Країни «третього світу»:

-Володіють багатими ресурсами, але свої можливості не використовують. Їх промисловість орієнтована на експорт.

Країни, що розвиваються:

- Не заезпечують себе продуктами імічної промисловості, а імпортують їх із розвинених країн

- **Хімічна промисловість ділиться на:**
- Гірничохімічна
 - Видобуток і переробка кам'яної та калійної солей, фосфоритів, апатитів, нефеліну, сірки, селітри, бариту та ін.
- Основна хімія
 - Виробництво мінеральних добрив: азотних, фосфорних, калійних
 - Сірководоксидна промисловість (США, Китай, Росія)
- Хімія органічного синтезу
 - Виробництво пластмас (США, Японія, ФРН)
 - Виробництво синтетичних волокон (США, Японія, Тайвань)
 - Виробництво синтетичного каучуку (США, [Японія](#), Франція)
- **Якісні зміни в хімічній промисловості під впливом НТР**
- **Перехід багатьох галузей з кам'яновугільного сировини на нафтове і газове**
- **Поява хімічних продуктів із завідомо заданими властивостями, які можуть бути краще, ніж вироби з натуральної сировини**
- **Продукція хімії органічного синтезу зайняла провідне місце в галузі**
- **Значне оновлення асортименту хімічної продукції**
- **Постійна модернізація технологічних процесів**

Лісова і деревообробна помисловість

Лісозаготівельна

Деревообробна

Целюлозно -
паперова

Лісохімічна

Північний лісовий пояс

- Росія (1 місце у світі за запасами)
- Північна Америка (США – 1 місце по заготівлі, Канада – 1 місце по заготівлі на душу населення)
- Західна Європа (Швеція, Фінляндія)

Південний лісовий пояс

- Південно – Східна Азія (Малайзія, Філіппіни, Індонезія експортують деревину в Японію)
- Тропічна Африка (експорт в Європу)
- Бразилія (експорт в США та Європу)

Фінляндія

Швеція

Франція

Колумбія

Бразилія

Ефіопія

Танзанія

1 Гватемала	13 Велика Британія	21 Афганістан	27 Марокко	33 Центрально-африканська республіка	37 Демократична Республіка Конго
2 Гондурас	14 Польща	22 Пакистан	28 Туніс	34 Камерун	38 Замбія
3 Нікарагуа	15 Німеччина	23 М'яма	29 Західна Сахара	35 Габон	39 Мозамбік
4 Коста-Рика	16 Іспанія	24 Таїланд	30 Мавританія	36 Кенія	40 Ботсвана
5 Панама	17 Італія	25 В'єтнам	31 Кот-д'Івуар		
6 Гайона	18 Туреччина	26 Малайзія			
7 Суринам	19 Туркменістан				
8 Гвіана	20 Ірак				
9 Парагвай					
10 Уругвай					
11 Фінляндія					
12 Швеція					

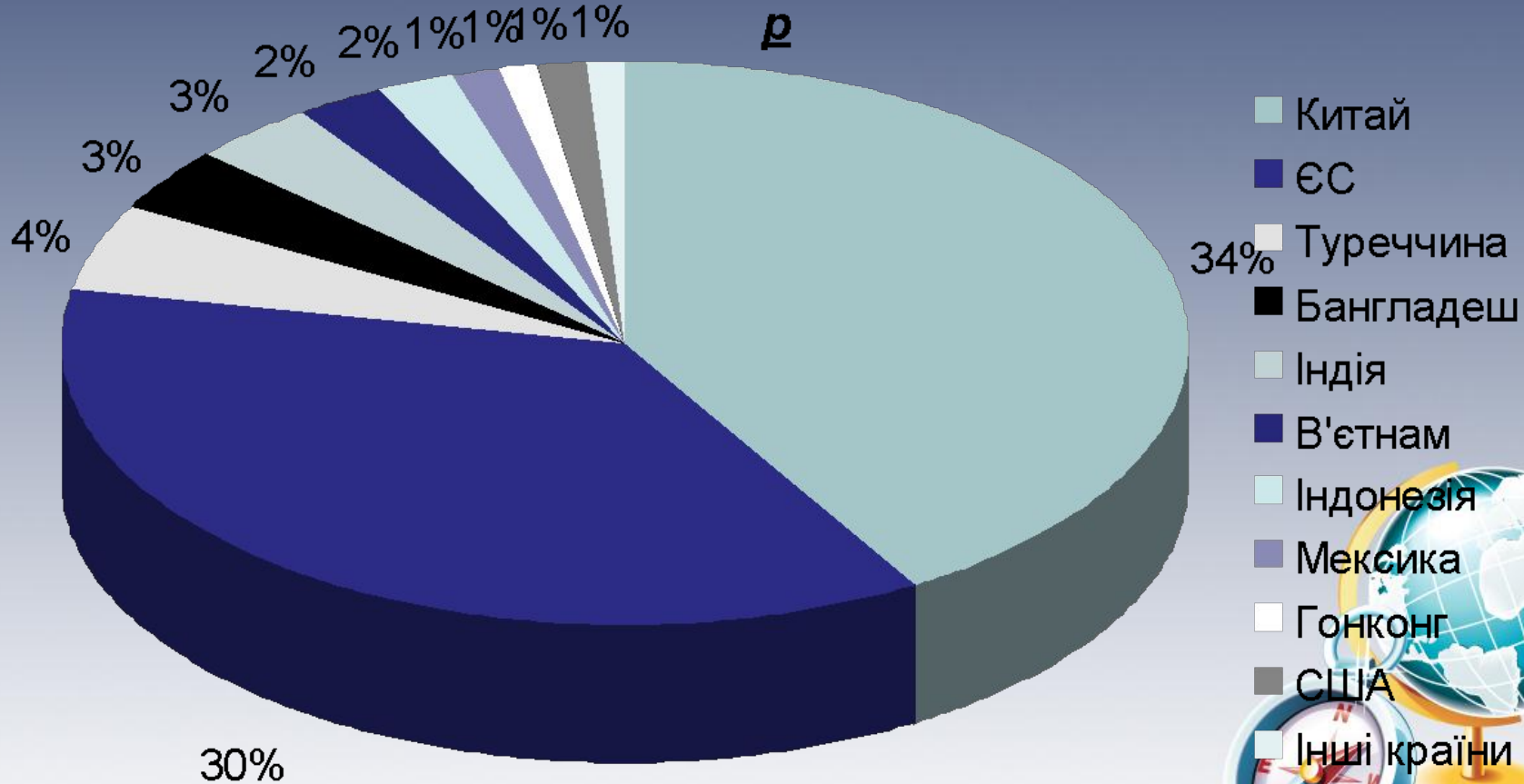
Легка промисловість

Текстильна промисловість

-Виробляє тканини

-У ХХ ст – натуральні волокна, у ХХІ ст – це хімволокна.

Частка (%) світового експорту одягу, СОТ 2007

Контрольні запитання

- 1. На які основні галузі поділяється промисловість?
- 2. Що таке міжгалузеві промислові комплекси? Для чого їх створюють?
- 3. Які галузі промисловості є провідними в Україні?
- 4. Який регіон світу є головним імпортером газу?
- 5. Яка держава лідирує за видобутку вугілля?
- 6. Яка держава є головним імпортером вугілля?
- 7. Визначте головних покупців залізної руди.
- 8. Які види хімічної промисловості ви знаєте?